

JEŽIŠ A ŽENA PRI STUDNI

PRACOVNÝ LIST Č. 7

podnety k príprave na biblickú súťaž Biblická olympiáda 2020/2021
DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

Jn 4, 1-42

Keď sa Ježiš dozvedel, že farizeji počuli, ako získava a krstí viac učeníkov než Ján - hoci Ježiš sám nekrstil, ale jeho učeníci -, opustil Judeu a odišiel znova do Galiley. Pritom musel prejsť cez Samáriu. A tak prišiel do samarijského mesta menom Sychar neďaleko pozemku, ktorý dal Jakub svojmu synovi Jozefovi. Tam bola akubova studňa, Ježiš unavený z cesty sadol si k studni. Bolo okolo poludnia. Tu prišla po vodu istá Samaritánka. Ježiš jej povedal: „Daj sa mi napiť!“ Jeho učeníci odišli do mesta nakúpiť potraviny. Samaritánka mu povedala: „Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu ono mňa, Samaritánky?“ Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. Ježiš jej odpovedal: „Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: „Daj sa mi napiť, ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“ Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu? Si azda väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám i jeho synovia a jeho stáda?“ Ježiš jej odvetil: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ Povedal jej: „Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!“ Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: „Nemám muža, lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“ Žena mu vravela: „Pane, vidím, že si prorok. Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, a vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba klaňať.“ Ježiš jej povedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu ani v Jeruzaleme. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniame tomu, čo poznáme, lebo spása je zo Židov. Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde.“ Žena mu

vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“ Ježiš jej povedal: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou.“

Vtom prišli jeho učeníci a divili sa, že sa rozpráva so ženou. Ale nik nepovedal: „Čo sa jej pýtaš?“ Alebo: „Prečo sa s ňou rozprávaš?“ Žena nechala svoj džbán, odišla do mesta a vravela ľuďom: „Pod'zte sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila! Nebude to Mesiáš?“ Vyšli teda z mesta a šli k nemu. Medzitým ho učeníci prosili: „Rabbi, jedz!“ On im povedal: „Ja mám jesť pokrm, ktorý vy nepoznáte.“ Učeníci si hovorili medzi sebou: „Vari mu niekto priniesol jesť?“ Ježiš im povedal: „Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal a dokončiť jeho dielo. Nevravíte aj vy: „Ešte štyri mesiace a bude žatva?“ Hľa, hovorím vám: Zdvihnite oči a pozrite sa na polia, že sú už biele na žatvu! Žnec už dostáva odmenu a zbiera úrodu pre večný život, aby sa spoločne tešili aj rozsievateľ aj žnec. Tu sa potvrdzuje príslovie: Jeden rozsieva a druhý žne. Ja som vás, poslal žať to, na čom ste nepracovali. Pracovali iní a vy, ste vstúpili do ich práce.“

Mnoho Samaritánov z toho mesta uverilo v neho pre slovo ženy, ktorá svedčila: „Povedal mi všetko, čo som porobila.“ Keď Samaritáni prišli k nemu, prosili ho, aby u nich zostal. I zostal tam dva dni. A ešte oveľa viac ich uverilo pre jehoslovo. A žene povedali: „Už veríme nielen pre tvoje slovo, ale sami sme počuli a vieme, že toto je naozaj Spasiteľ sveta.“

Odporúčaná metóda práce s Božím slovom: Bludesh (viac o metóde v pracovnom liste č. 2)

porozumenie

Obyčajné stretnutie plné prekvapujúcich zvrátov, ukazuje cestu konkrétneho človeka k viere: jeho hľadanie, uverenie a apoštolát, ktorý povedie k získaniu ďalších ľudí pre Krista.

Ježiš, unavený z cesty sa posadí k Jakubovej studni. Studňa je symbolom života, pretože dáva nepostrádateľnú vodu. Ženy si chodili ráno nabráť vodu na varenie, pitie, umývanie, pranie, ale nie na obed, vtedy je najväčšia horúčava, Samaritánka išla vtedy, aby sa nestretla s inými ženami, ktoré ňou pohrdali.

Naviazať rozhovor so ženou, Samaritánkou, bolo úplne nemysliteľné (Samaritáni boli odpadlíci, vyznávači cudzích bohov). Ježiš prekračuje hranice, rozdelenie medzi ľuďmi: prosí ženu o vodu. Boli tu minimálne dva dôvody, prečo sa jej Ježiš nemal ani len prihovoriť: bola to žena a navyše bola spomedzi Samaritánov, s ktorými sa Židia bežne nestýkali. Vtedajším dobrým mravom protirečila aj skutočnosť, že Ježiš zostal s touto ženou sám,

Kto sa napije tejto vody, bude opäť smädný. Niečo podobného je povedané o manne Až Ježiš prináša pravú vodu, s ním nadišla doba naplnenia.

Voda darovaná Kristom sa stane prameňom živej vody, i SZ pozná Boha ako prameň živej vody (Jer 2,13).

Ježiš upriamuje pozornosť na manželskú situáciu ženy. Nebola za tým Ježišova zvedavosť, ale skôr jeho snaha priviesť Samaritánku k uvedomeniu si situácie, v akej sa nachádzala. Žena odpovedá najprv vyhýbavo slovami: Nemám muža. Ježiš však sám odhaľuje podrobnosti jej života, že žije v neplatnom manželstve, teda v stave hriechu.

Ale zmyslom Ježišových slov nebolo odhaliť jej hriechosť, ale priviesť ju k záchrane. Nebeský Otec je totiž Otcom všetkých, Židov, Samaritánov i všetkých ostatných národov, a túži po pravej úcte, ktorá je vnútorná, pravdivá, vedená Božím Duchom, vychádzajúca z hĺbky srdca. Otec túži po takýchto ctiteľoch, teda nie po ctiteľoch, ktorí iba navonok uskutočňujú určité obrady, ale ich srdce je v skutočnosti od Boha ďaleko. Otec túži po ctiteľoch, ktorí sa otvárajú jeho Duchu.

Samaritánka spomenie, že očakáva Mesiáša. Kristus jej jasne hovorí, že on je tým Mesiášom. U ostatných evanjelistov sa často stretávame s tzv. Ježišovým mesiášskym tajomstvom, požadoval od ľudí, ktorých uzdravil alebo inak im pomohol a ktorí začínali tušiť, že je očakávaným Mesiášom, aby o tom nikomu nehovorili. Voči Samaritánke sa správa presne naopak – o svojom mesiášskom poslaní hovorí pred ňou úplne otvorene. Ba dokonca cez slová „ja som“ naznačuje svoju božskú identitu. Ježiš ako židovský kráľ rozhovorom so Samaritánkou dokazuje, že prišiel zachrániť celý svet, nielen židov, ale aj pohanov. Nie je to len národný Mesiáš, ktorého očakávali, ale Spasiteľ celého sveta.

SLOVNÍK

prorok – ohlasovateľ, vykladateľ Božieho zjavenia

Samaritáni – obyvatelia Samárie, ktorí sa v 8. storočí zmiešali s príslušníkmi cudzích národov a odlúčili sa od Židov. Utvorili si vlastné náboženstvo, ktoré bolo zmesou Mojžišovho zákona a cudzích kultov. Mali vlastný chrám na vrchu Garizim, uznávali len 5 kníh Mojžišových, Židia ich považovali za pohanov a nepriateľov.

spása, Spasiteľ – znamená záchranu z nebezpečenstva, zo záhuby, zo smrti. Ježiš prichádza na svet, aby ho spasil, aby zachránil ľudí od večnej smrti.

žatva – zber úrody, hlavne obilnín. Rozsievateľ je ten, kto seje semeno. Žnec je ten, kto zbiera – žne klasy obilia. Táto žatva sa vykonávala ručne kosákmi.

Judea, Galilea, Samária – časti Palestíny. Keď chcel ísť Ježiš do Galiley, mohol prejsť cez Samáriu, ale mohol ísť aj cez Zajordánsko. Cesta cez Samáriu bola najkratšou cestou. Väčšina Židov využívala tú druhú, dlhšiu cestu vedúcu cez údolie Jordánu, aby sa vyhli Samaritánom. Ježiš podľa sv. Jána „musel prejsť cez Samáriu“, bolo za tým poslanie záchrany. Stretnutie so Samaritánkou nebolo náhodné, ale malo veľmi jasné miesto v Božom pláne.

Jakubova studňa – túto studňu podľa tradície vykopal sám praotec Jakub, syn Izáka, ktorý splodil 12 synov – otcov 12 kmeňov Izraela. Nachádza sa v blízkosti vtedajšieho mesta Sychar. Studňa ide až k podzemnému prameňu, niekedy až niekoľko desiatok metrov. Studne sa zakrývali veľkými plochými kameňmi, ktoré chránili ľudí a zvieratá pred pádom do studne, zabraňovali znečisteniu a postupnému zasypaniu studní špinou a prachom. Zabezpečovať domácnosť vodou patrilo k tradičným úlohám ženy. Voda sa čerpala pomocou hlinených nádob, ktoré sa spúšťali na povraze do studne. Pri studni bol zvyčajne malý bazén štvorcového alebo obdĺžnikového pôdorysu, z ktorého sa napájali zvieratá a v ktorom ženy prali. Pre potreby domácnosti ženy odnášali nádoby naplnené vodou domov na pleciach alebo na hlave. V dedinkách a mestečkách bola väčšinou len jedna studňa, ktorá tak bola prirodzene miestom zhromažďovania.

Prameň - voda, ktorá z neho vyvierala, bola nazývaná „živou vodou“. Je to voda tečúca, pramenistá, ktorá nikdy nevysychá.

Studňa - je to hlboká šachta vyhlbená ľuďmi, do ktorej presakuje voda. Takouto studňou bola aj „Jakubova studňa“. V čase sucha nebolo zriedkavé, že studne vysychali

Cisterna - nádrž, do ktorej stekala dažďová voda a uchovávala sa tam na obdobia sucha.

ctiteľ - obdivovateľ, ten, kto si niekoho ctí, uctieva

žízniv - byť smädný

Ženy chodili po vodu ráno nabráť si vodu na varenie, pitie, umývanie, pranie, ale nie na obed, vtedy je najväčšia horúčava, ona išla vtedy, aby sa nestretla s inými ženami, ktoré ňou pohrdali. Ježiš prekonáva všetky predsudky - židia samaritáni, muž nesmel osloviť ženu, rozprávať sa s ňou, už vôbec nie učiteľ, rabín vyhýbali sa im. Na verejnosti Ježiš ako židovský kráľ rozhovorom so Samaritánkou dokazuje, že prišiel zachrániť celý svet, nielen židov, ale aj pohanov.

Krátko nato okolo poludnia, kedy muži v Oriente odpočívali prichádza zámerne k studni žena, ktorej pestrý život občanom mesta známy a natrafí na Ježiša, ktorý sa jej hneď prihovára slovami: „Daj sa mi napiť!“ Samaritánka zostala touto jeho požiadavkou zaskočená. Boli tu minimálne dva dôvody, prečo sa jej Ježiš nemal ani len prihovoriť: bola to žena a navyše bola spomedzi Samaritánov, s ktorými sa Židia bežne nestýkali (porov. v. 9). Vtedajším dobrým mravom protirečila aj skutočnosť, že Ježiš zostal s touto ženou sám. Ako pochopila Samaritánka Ježišov odkaz na živú vodu? Tento výraz môže mať dva významy. Môže jednak označovať vodu vyvierajúcu z prameňa alebo prúdiacu v potoku na rozdiel od stojatej vody nachádzajúcej sa vo vodnej nádrži. Touto vodou, o ktorej Ježiš hovorí a ktorú ponúka všetkým, či Židom alebo pohanom, je Duch Svätý Upriamuje pozornosť na manželskú situáciu ženy. Nebola samozrejme za tým Ježišova zvedavosť, ale skôr jeho snaha priviesť Samaritánku k uvedomeniu si situácie, v akej sa nachádzala. Žena odpovedá najprv vyhýbavo slovami: Nemám muža. Ježiš však sám odhaľuje podrobnosti jej manželskej histórie, odhaľuje - čo žena sama priznáva - že žije v neplatnom manželstve, teda v stave hriechu. Ale zmyslom Ježišových slov nebolo odhaliť jej hriešnosť. Nebeský Otec je totiž Otcom všetkých, Židov, Samaritánov i všetkých ostatných národov, a túži po pravej úcte, ktorá je vnútorná, pravdivá, vedená Božím Duchom, vychádzajúca z hĺbky srdca. Otec túži po takýchto ctiteľoch, teda nie po ctiteľoch, ktorí iba navonok uskutočňujú určité obrady, ale ich srdce je v skutočnosti od Boha ďaleko. Otec túži po ctiteľoch, ktorí sa otvárajú jeho Duchu. U synoptikov a najmä v evanjeliu sv. Marka sa často stretávame s tzv. Ježišovým mesiášskym tajomstvom, teda s tým, že požadoval od ľudí alebo inak im pomohol a ktorí začínali tušiť, že je očakávaným Mesiášom, aby o tom nikomu nehovorili. Voči Samaritánke sa správa presne naopak - o svojom mesiášskom poslaní hovorí pred ňou úplne otvorene. Ba dokonca cez slová „ja som“ (v našom preklade „to som ja“) naznačuje z tajomstva svojej božskej identity ešte omnoho viac.

súvislosti

k Jn 4,4-5: „Keď sa naplňali dni, v ktoré mal byť vzatý zo sveta, pevne sa rozhodol ísť do Jeruzalema a poslal pred sebou poslov. Oni sa vydali na cestu a prišli do istej samarijskej dediny, aby mu pripravili nocľah. Ale neprijali ho, lebo mal namierené do Jeruzalema. Keď to videli učeníci Jakub a Ján, povedali: „Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?“ On sa obrátil a pokarhal ich“ (Lk 9,51-54).

k Jn 4,5-6: „Potom, čo Jakub po návrate z Mezopotámie bez nehody došiel k mestu Sichem v krajine Kanaán, osadil sa východne od mesta. Kus poľa, na ktorom rozložil svoje stany, kúpil od synov Sichemovho otca Hemora za sto kesitov“ (Gn 33,18).

k Jn 4,4: „Jozefove kosti, ktoré Izraelovi synovia priniesli z Egypta, pochovali v Sicheme, na záhone, ktorý kúpil Jakub od synov Sichemovho otca Hemora za sto strieborných a ktorý dostali za dedičný podiel Jozefovi synovia“ (Joz 24,32).

k Jn 4,7-8: „Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: ‚Žiznim‘“ (Jn 19,28).

k Jn 4,10: „Odtiaľ tiahli k Bére. Tu je studnica, o ktorej hovoril Pán Mojžišovi: ‚Zhromaždi ľud, nech im dám vody! Vtedy Izrael spieval túto pieseň: ‚Vyras, studnička! Prespevujte jej! Studnica, ktorú kopali kniežatá, vznečení ľudu ju vyhlbili svojimi žezlami, svojimi palicami.‘“ (Nm 21,16-18).

k Jn 4,11-12: „Si azda väčší ako náš otec Abrahám, ktorý zomrel? Aj proroci pomreli. Kýmže sa robíš?“ (Jn 8,53).

k Jn 4,13-14: „Nechcem, bratia, aby ste nevedeli, že všetci naši otcovia boli pod oblakom, všetci prešli cez more a všetci boli v oblaku a v mori pokrstení v Mojžišovi, všetci jedli ten istý duchovný pokrm a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus“ (1Kor 10, 1-4).

k Jn 4,14-15: „Ježiš im povedal: ‚Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6,35).

„V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: ‚Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.‘ To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený“ (Jn 7,37-39).

„A Pán ti dá neprestajný spočinok, jasnosťou naplní tvoju dušu a tvoje kosti upevní; budeš ako polievaná záhrada a ako prameň vôd, ktorého vody nesklamú“ (Iz 58,11).

k Jn 4,15: „Povedali mu: ‚Pane, vždy nám dávaj taký chlieb““ (Jn 6,34).

k Jn 4,17-18: „(Ježiš) poznal každého a nepotreboval, aby mu niekto vydával svedectvo o človekovi. Sám totiž vedel, čo je v človeku“ (Jn 2,24b-25).

k Jn 4,19: „Oni vraveli: ‚Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov““ (Mt 16,14).

„Proroka, ako som ja, vzbudí ti Pán, tvoj Boh, z tvojho národa, z tvojich bratov; jeho počúvaj“ (Dt 18,15).

k Jn 4,20: „Ale nájdete miesto, ktoré si vyvolí Pán, váš Boh, zo všetkých kmeňov, aby tam uložil svoje meno a tam prebýval. Tam budete prichádzať“ (Dt 12,5).

k Jn 4,22-24: „Vtedy asýrsky kráľ rozkázal: ‚Zavedte ta jedného z kňazov, ktorých ste odtiaľ presídlili! Nech ide, nech sa tam usadí - a nech ich učí obyčajom Boha krajiny!‘ Išiel teda jeden z kňazov, ktorých presídlili zo Samárie, usadil sa v Beteli a učil ich, ako majú uctievať Pána. Ale každý národ si urobil vlastných bohov a uložil ich v chrámoch na výšinách, ktoré narobili Samaritáni, každý národ vo svojom meste, v ktorom býval. Ľudia z Bábelu si urobili Sochetbenot, ľudia z Kutu si urobili Nergala, ľudia z Ematu si spravili Asimu, Avania si urobili Nibchaza a Tartaka a Sefarvaimci pálili v ohni svoje deti Adramelechovi a Anamelechovi, bohom Sefarvaimu. Pritom uctievali Pána a ustanovili spomedzi seba kňazov výšin, ktorí im konali službu v chrámoch výšin. Uctievali aj Pána, súčasne však slúžili aj svojim bohom podľa zvyku národov, spomedzi ktorých ich presídlili. A podnes konajú podľa predošlých zvykov. Pána si nectia, ani nekonajú podľa jeho predpisov a ustanovení, podľa zákona a príkazu, čo dal Pán synom Jakuba, ktorému dal meno Izrael“ (2Kr 17,27-34).

„Oni sú Izraeliti, majú adoptívne synovstvo, slávu, zmluvy, zákonodarstvo, bohoslužbu prisľúbenia. Ich sú praotcovia a z nich podľa tela pochádza Kristus; on je nad všetkým Boh, zvelebený naveky. Amen“ (Rim 9,4-5).

k Jn 4,25: „Vzbudím im proroka spomedzi ich bratov, ako si ty, svoje slová vložím do jeho úst a bude im hovoriť všetko, čo mu prikážem“ (Dt 18,18).

k Jn 4,25-26: „Ježiš mu povedal: ‚Už si ho videl - a je to ten, čo sa rozpráva s tebou““ (Jn 9,37).

„Preto môj ľud spozná moje meno, preto v ten deň (spozná), že som to ja, čo vraví: Hľa, tu som!“ (Iz 52,6).

k Jn 4,34: „Pokoril ťa a dal ti hladovať; potom ťa krmil mannou, ktorú si nepoznal ani ty, ani tvoji otcovia, aby ti ukázal, že človek nežije len z chleba, ale že človek môže byť živý zo všetkého, čo vychádza z Božích úst“ (Dt 8,3).

„...lebo som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho ktorý ma poslal. A vôľa toho, ktorý ma poslal, je, aby som nestratil nič z toho, čo mi dal, ale aby som všetko vzkriesil v posledný deň. Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život; a ja ho vzkriesim v posledný deň“ (Jn 6,38-40).

k Jn 4,35: „A povedal im: ‚Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!‘“ (Lk 10,2).

k Jn 4, 37-38: „Tí, čo sejú v slzách, s jasotom budú žať. Keď odchádzali, idúcky plakali a osivo niesli na siatie. No keď sa vrátia, vrátia sa s jasotom a svoje snopy prinesú“ (Ž 126, 5-6).

„Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta...“ (Jn 17,18).

„A znova im povedal: ‚Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás‘“ (Jn 20,21).

k Jn 4,42: „Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno...“ (Jn 1,9-12)

k celej kapitole: - vhodné modliť sa žalmy 45, 63 a 67 a vnímať rovnakú symboliku v žalmoch a v Jn 4. Rovnako je vhodné vnímať rovnakú symboliku v celej Veľpiesni, v Gn 24 a Gn 29, Oz 2,16-25 a v Zjv 21-22

uživotnenie

Prečo hovorí evanjelista, že Ježiš „musel“ prejsť Samáriou. Ved' mohol pokojne ísť aj inou cestou. On ale „musel“ preto, lebo chcel zaniest' svoje posolstvo samaritánskej žene a ostatným obyvateľom Sycharu. Aj mýtnikovi Zachejovi povedal: „Dnes musím zostať v tvojom dome“ (Lk 19,5b). A „musí“ prísť aj k nám, do nášho srdca. Musí, lebo chce. Chce nám priniesť a darovať seba samého. My zase „musíme“ prechádzať svetom, ktorý nepozná Boha, aby sme mu priniesli Ježišovo evanjelium. Musíme, lebo chceme všetkým ľuďom umožniť, aby spoznali Božiu lásku.

Žena, s ktorou sa Ježiš rozprával, bola členka nenávideného národa, mala zlú povesť a bola na verejnom mieste. Hneď tri dôvody, pre ktoré by sa s ňou žiaden Žid nerozprával. Ježiš je ale presvedčený, že evanjelium je pre každého, bez ohľadu na národnosť, bez ohľadu na (hriešnu) minulosť. Máme byť pripravení šíriť Ježišovo poslanstvo vždy, všade a každému. Ježiš bol ochotný rúcať všetky bariéry, a my, jeho učeníci, sme povolani konať ako On.

Skôr, než Ježiš vyzve Samaritánku, aby konala pokánie, prejaví o ňu záujem. Nie je to tak, že by sa s ňou bavil až potom, čo sa obráti. Nehovorí, že sa s ňou bude baviť až potom, keď prijme krst, keď sa dá na cestu pokánia, keď prestane žiť s mužom, ktorý nie je jej manžel... Najskôr jej dá poznať svoj záujem, čiže Božiu lásku, a až táto skúsenosť ju privedie k zmene života. Aj my najskôr prejavme záujem, dajme ľuďom zakúsiť našu lásku, a potom ich môžeme privádzať k Bohu.

Žena si myslela, že Ježiš jej ponúka ľahší život na zemi (bez smädu). Keby Ježiš ľuďom ponúkal ľahší život, mnohí by ho nasledovali len preto, aby sa im pohodlnejšie žilo. Lenže Ježiš nechce meniť naše životné okolnosti, ale naše srdce. Neodstraňuje ťažkosti života, len nás učí vidieť ich zo správneho zorného uhla a dáva nám silu, aby sme si s nimi poradili.

Žene chvíľu trvalo, kým pochopila, čo jej Ježiš chcel povedať. Prijatť poslanstvo, ktoré chce zmeniť náš život, si vyžaduje dlhší čas, aby sme ho dokázali „stráviť“. Ježiš necháva ženu, aby sa ho vypytovala, a tak aby napokon sama porozumela. Keď svojim kamarátom alebo spolužiakom hovoríme, ako by mali správne žiť, pravdepodobne sa nezmenia okamžite. Dajme im čas, aby Božie slovo mohlo dôkladne preniknúť ich srdce.

Keď sa chceme vyhnúť povinnosti, ktorú máme – odovzdávať evanjelium iným – tak sa vyhovárame, že naša rodina, priatelia či spolužiaci nie sú pripravení uveriť v Boha. Ježiš nás ale dôrazne upozorňuje, že okolo nás sú polia, ktoré sú pripravené na žatvu, čo znamená, že čas už nastal. Nedovoľ, aby ťa Ježiš zastihol, ako sa vyhováraš. Radšej sa poobzeraj okolo seba a uvidíš ľudí, ktorí sú pripravení prijať Božie pozvanie.

sebareflexia

„Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, Ježiš zostáva sám so ženou. Ktosi povedal, že tu sa stretli dve samoty a dva smädy, aby sa vzájomne objavili.“

Uvedomujem si, že Boh smädí po mojej láske? Snažím sa uhasiť jeho smäd? (= nachádzam si chvíle ticha na rozhovor s ním? Odovzdávam mu vtedy celé svoje srdce?)

„Keby si poznala Boží dar...“ Keby sme poznali, ešte viac by sme túžili a prosili... Snažím sa stále viac spoznávať Boha a jeho posolstvo? Som pozorný na hodinách náboženstva a v kostole? Čo môžem urobiť, aby moja túžba po Bohu a jeho daroch stále rástla?

„Pane, daj mi takej vody...“ Prosím o Ducha Svätého, o jeho „vodu“ (Božiu milosť) tak naliehavo, ako prosila samaritánska žena o prirodzenú vodu?

„Ver mi, žena...“ Verím, dôverujem Božiemu slovu?

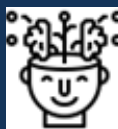

modlitba

Pane Ježišu, sú chvíle kedy zostávam osamotený. Hoci mám okolo seba svojich blízkych, predsa však niekedy cítim samotu ... samotu so svojou hriechnosťou, s ťažkosťami, s bolesťami, s nepochopením ... Pane, volám k tebe „Daj sa mi napiť“. Túžim po tvojej láske.

„Daj sa mi napiť“ – máš smäd po mojej láske tak, ako si smädil po láske Samaritánky. Chvíle samoty sú síce ťažké, no príležitosťou vzájomne si podať pohár lásky, Ty a ja a načerpať živú vodu, ktorej prameňom si Ty, Pane. Príd', čakám ťa...

Duchu Svätý, príd'. Prenikni ma, aby Božie slovo a poklady Cirkvi boli pre môj život prameňom osviežujúcim celý môj život. Amen.

zapamätaj si

Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ Jn 4,15

kvízové otázky

1. Vyber správnu odpoveď

Keď Ježiš opustil Judeu a odišiel do Galiley, musel prejsť cez:

- A/ Samáriu
- B/ Idumeu
- C/ Feníciu

Ježiš sa cestou z Judey do Galiley zastavil v meste:

- A/ Sichem
- B/ Sychar
- C/ Askar

Ježiš v rozhovore so Samaritánkou hovorí o „živej vode“. Tým myslí vodu:

- A/ pramenitú
- B/ prírodnú
- C/ vodu večného života

Aký bol výsledok Ježišovho pobytu medzi Samaritánmi?

- A/ mnohí uverili v neho
- B/ prosili ho, aby od nich odišiel
- C/ vysmiali ho

Ježiš zo Samárie odišiel do:

- A/ Jeruzalema
- B/ Galiley
- C/ končín Týru a Sidonu

Kráľovský úradník, ktorý mal v Kafarnaume chorého syna, sa stretol s Ježišom v:

- A/ Kafarnaume
- B/ Káne Galilejskej
- C/ Jeruzaleme

Ježiš v Galiley uzdravil:

- A/ syna stotníka
- B/ syna kráľovského úradníka
- C/ slepého Bartimea

Odpovedz na otázky:

Čo znamená „voda večného života“?

Koho má Ježiš na mysli „žnec“ a „rozsievač“?

2. Označ nesprávne tvrdenia

Samária

- stredná provincia Palestíny,
- severná provincia Palestíny,
- nazýva sa tak podľa pôvodného hlavného mesta Samárie,
- obývali ju Samaritáni, ľud pochádzajúci z rozličných plemien a národov,
- usadil ich tam asýrsky kráľ,
- usadil ich tam Sargon II. a jeho nástupcovia.

Samaritáni

- prijali čiastočne židovské náboženstvo,
- zachovali si aj veľa pohanských povier a zvykov,
- prijali židovské náboženstvo a verne ho zachovávali,
- na vrchu Garizim (neďaleko Sichemu - dnešného Nablusu) vystavili si vlastnú svätyňu,
- pre svoj miešaný, "nečistý" pôvod a polopohanské náboženstvo boli trňom v očiach Židov,
- Židia s nimi obchodovali a udržiavali dobré vzťahy

3. Dopln čísla

Samaritáni boli postupne usádzaní v Samárii po r. pred Kr.

Samaritáni si na vrchu Garizim vystavili svätyňu okolo roku pred Kr.

Koľko mužov mala Samaritánka, s ktorou sa Ježiš rozprával pri studni?

Židovské príslovie: „Ešte mesiace a bude žatva“

Ježiš zostal v Samárii dni.

Koľko hodín bolo, keď Ježiš uzdravil syna kráľovského úradníka v Kafarnaume?

Uzdravenie syna kráľovského úradníka bolo už znamenie, ktoré urobil Ježiš, keď prišiel z Judey do Galiley.